

Sagen ikke blev fremmet i Sommeren 1919, var Landstingets. Det kunde under det nuværende System med to Ting være hyggeligt, om det, hver Gang Landstinget fandt paa ikke at ville fremme de Sager, vi vedtog i Folketinget, skulde være en tilstrækkelig Undskyldning, naar et konservativt Medlem stod op og sagde: Det er de allieredes, de Radikale og Socialdemokraternes, Skyld, at Lovforslaget ikke vedtages deroppe. Det kunde sikkert være behageligt for det konservative Parti i Landstinget at leve højt paa det fremdeles. Landstingets Opgave var jo netop gennem mange Aar at hindre alle Fremskridt, som man søgte at gennemføre ved Vedtagelser i Folketinget. Jeg maa bestemt protestere imod, at vi har noget som helst Medansvar for, at Lovforslaget ikke gennemførtes i Sommeren 1919.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Henningsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Henningsen: Jeg maa protestere imod det ærede Medlem Hr. Ulrichs Udtalelse, at Socialdemokraterne i 1919 tvang det radikale Venstre til en Ændring af § 33. Der forelaa en Udformning af § 33, og man blev enig om at give den en ny Udformning, men at det skulde være Skyld i, at Landstinget ikke vilde fremme Lovforslaget, kan jeg ikke antage. Forøvrigt er der heller ikke noget, som tyder paa, at det skulde være Aarsagen. Landstinget har, saa vidt jeg ved, ikke afholdt mere end to Møder om Tyendelovforslaget i hele forrige Rigsdagssamling.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Ulrich har Ordet for en kort Bemærkning.

Ulrich: Det kan ikke være ærede Medlemmer ubekendt, at den Gang Tyendelovforslaget var til Behandling i dette Ting i Samlingen 1918—19, forelaa § 33, som den var affattet af den radikale Regering, med de samme Bestemmelser, som den nu indeholder. Da Lovforslaget kom i Udvalg, protesterede Socialdemokraterne imod at tage Paragraffen i denne Affattelse, og under Udvalgsbehandlingen naaede Socialdemokraterne at bevæge de Radikale til at frafalde deres eget Forslag. Med denne Ændring kunde vi fra vor Side ikke acceptere Lovforslaget, der altsaa blev vedtaget i dette Ting med de Radikales og Socialdemokraternes Stemmer, og det var denne

Ændring af § 33, der bevirkede, at man ikke kunde acceptere Lovforslaget i Landstinget.

Justitsministeren (Rytter): Jeg skal ikke indlade mig paa det Spørgsmaal, hvem der er Skyld i, at Lovforslaget er blevet forsinket, hvis det er blevet forsinket. Jeg synes, vi alle sammen maa være enige om den Kendsgerning, at det er Venstre, der har Æren af, at Lovforslaget nu gennemføres under Venstres Regering; saa er det i og for sig ligegyldigt, hvem der er Skyld i, at det ikke tidligere er ført igennem. Det ærede Medlem Hr. Andreasen og jeg har begge to vore Kæpheste, naar vi kommer op paa Talerstolen. Hvad min Kæphest er, vil jeg ikke her indlade mig paa, det ved ærede Medlemmer tilstrækkeligt; og hvad det ærede Medlem Hr. Andreasens Kæphest er, det ved vi ogsaa, det har i den Tid, jeg har været her, været Tyendeloven. Det ærede Medlem Hr. Andreasen har altid været meget fornærmet paa de inhumane Husbonder, og det er jeg ogsaa, men jeg tror, at det ærede Medlem er noget for streng mod den gamle Tyendelov. Naar man vil sætte sig ind i, under hvilke Forhold den blev givet, tror jeg, at den, set i Forhold til Datidens Lovgivning, er en aldeles glimrende Lov. Den har maaske overlevet sig selv. Den har gjort nogen Skade, selvfølgelig, men aldrig paa de gode Forhold. Jeg kender ogsaa Hjemmene paa Landet meget godt, men jeg tør sige, at i mange Hjem, som jeg kendte, var det Gaardmændenes Sønner, der havde det langt, langt værre end Tjenestedrengen paa de samme Steder. Jeg synes, at vi i alt Fald kan være enige om at sige, at det er godt, at Venstres Regering har haft den Lykke at komme af med den gamle forældede Lovgivning paa dette Omraade, og at vi faar denne nye Lov i Stedet. Jeg takker for den velvillige Modtagelse, Lovforslaget har faaet.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Henningsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Henningsen: Jeg kan ikke være enig med den højtærede Justitsminister i, at det vigtigste i denne Sag er, at Venstre kan faa Æren for at have gennemført denne Lov. Det absolut vigtigste er, at vi kommer af med den gamle forældede Tyendelov.

Til det ærede Medlem Hr. Ulrich vil